

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

17. Donatio ad casam Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

hominum firmata, ei fieri vel conscribere rogaret, quod ita & fecit, ut dum ipsam rem non habui, nec pretium unde transfolvere vel emendare debuisset, ut quantum ad vivam in servitio publico, quod mihi injungitur, vobis deservire debeam, & si negligens aut tardus de ipso servitio apparuero, qualemcunque disciplinam ad alios servos tuos impendis, talem super me potestatem habeas ad faciendum. Et si fuerit aut ego ipse, aut ullus de meis heredibus, qui contra hanc cautionem venire aut reclamare &c.

Concarniatura inter duos Abbates.

XIV. Placuit auxiliante Domino atque convenit inter venerabilem virum illum Abbatem de monasterio illo, vel congregationem monasterij sui, necnon & magnificum virum illum, de commutatione locorum, quam inter se facere debent, quod ita & fecerunt. Per quam accepit venerabilis vir ille Abba ad opus monasterij sui in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, hoc est, in ipso loco illo mansos ad commanendum, casticiis superpositis, terris arabilibus, vel quicquid in ipso loco ad praesens cernitur esse possessio, totum & ad integrum re inexacta in commutatione vel in concamio. Simili modo vir magnificus ille accepit ad opus suum aliam rem in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, hoc est quod superius diximus, totum & ad integrum re inexacta in commutatione vel in concamio. Unde duas epistolas pariculas uno tenore conscriptas manu eorum vel bonorum hominum firmatas inter se fieri & firmare rogaverunt, ut unusquisque post hunc diem quod a pari suo in commutatione vel in concamio accepit teneat atque possideat, vel quicquid.

Charta tractura.

XV. Domnis sanctis & apostolicis ac venerabilibus in Christo patribus, Regibus, Comitibus, Episcopis, Abbatibus, Sacerdotibus, Clericis, vel omni populo Christiano qui in Romanorum vel Longobardorum provinciis Deo serviunt, tam in monasteriis quam & in civitate, seu per pagos, vel per vicos, ego in Dei nomine ille Major domus. Cognoscat magnitudo seu & sanctitas vestra quod iste frater noster nomen ille serviens vester petit nobis ut ad basilicam sancti Petri patris vestri pro suis culpis vel pro nostra stabilitate valeat ambulare ad orationem. Propterea has litteras cum salutatione per ipsum ad vos

direximus, ut in amore Dei & sancti Petri ipsum ad hospitium recipiatis ad beneficiendum vel ad suam consolationem, tam ad eam ambulando quam & in redeundo, ut per vos salvus eat & salvus revertatur. Interim, sicut vestra est consuetudo bona, vel consolationem vel adjutorium ei impendere jubeatis, letumque diem jubeatis habere. Cujus potestas regnat in aeternum, ipse vos custodiat in regno suo perpetuo. Salutamus vos omnes salutatione plenissima.

Donatio quam homo donat ad suam parentem.

XVI. Dilectissimae atque amabili mihi in Domino consobrinae meae nomine illo, ego in Dei nomine ille. Dum & pluribus est percognitum eod quod tu partibus meis amabilia servitia impendere non desinis, pro tua bonitate, & pro eo quod dictum est *Faciamus bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei* vel ad propinquos nostros, igitur dono tibi a die praesente per hanc epistolam donationis, quae in perpetuum sit mansura, & de jure meo in tua dominatione trado atque firmabo, id est, mansum ad commanendum in pago illo, in loco qui dicitur ille, & est ipse mansus per loca designata de latere uno & de fronte terrae illius, & de alio latere & de fronte terrae illius tanto, ita ut ab hac die memorata consobrina mea illa quicquid de ipso manso facere voluerit, ut absque uniuscujusque repetitione liberam in omnibus habeat potestatem ad faciendum.

Donatio ad casum Dei.

XVII. Prudens consilium bajulat qui pro animae suae remedio cogitat illi Dominum retribuere, & exinde habere cogitat, & de Dei misericordia non dubitat. Idcirco nos in Dei nomine ille, & conjux mea illa. Admonet nos divina pietas & Christi misericordia ut aliquid de rebus nostris pro redimenda ultione nostrorum peccaminum Domino offerre deberemus, ut in die judicij misericors Dominus vel in aliquantulum de scelere nostro nobis relaxare dignaretur, donamus compuncto corde & devoto animo ad basilicam illam, quae est in honore sancti illius constructa in loco illo, hoc est, rem nostram in loco nuncupante illo, hoc est, in ipsa re mansis ad commanendum, casticiis, superpositis, terris arabilibus, ut post hunc diem ipsi custodes qui ad ipsum sanctum locum deserviunt, ipsam rem superius denominatam habeant, teneant, atque possideant, vel

Gal. 6.

quicquid exinde facere voluerint, liberam & firmissimam habeant potestatem ad faciendum. Et si quis.

Pañtum divisionis inter fratres.

XVIII. Pañtum divisionis inter fratres, id sunt ille & ille, heredes illius & illius quondam, qualiter se de alode eorum dividere vel exæquare deberent, quod ita & fecerunt. Per quem accepit vir magnificus ille mansum illum in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, hoc est, ipse mansus circumcinctus, cum arboribus & casticiis, superpositis, terris arabilibus, & cetera. Simili modo vir magnificus ille accepit ad opus suum alium mansum in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, in centena illa, hoc est, quod superius diximus, mansum circumcinctum, cum arboribus & casticiis, superposita, terris arabilibus, & cetera, vel quicquid pars contra partem suam per æqualem inter se dividerunt, absque ulla repetitione vel reclamatione hoc habeant, teneant, possideant, vel quicquid exinde facere voluerint, libera in omnibus Christo propitio in sua permaneat potestate ad faciendum. Si quis verò.

Venditio ad monasterium.

XIX. Venerabili in Christo patri illi Abbati de monasterio qui vocatur sancti illius, quod est in pago illo super fluvium illum constructum, emptori, ego in Dei nomine ille venditor. Constat me non imaginario jure, nec nullo cogentis imperio, sed proprio voluntatis meæ arbitrio, vobis vel ad monasterium vestrum vendere, quod ita & vendidi vobis à die præfente, rem pro portione mea, in loco nuncupante illo, quod est infra pagum illum, quod de parte parentum meorum ad me legibus obvenit, hoc est, tam mansus, casis, casticiis, mancipiis, ingenuis his nominibus, vel quicquid ibidem præfens est mea dominatio, totum & ad integrum de jure meo in dominatione vestra per hanc venditionem tradidi vobis ad possidendum; & accepi à vobis in pretio taxato, juxta quod nobis artificatum vel conventum fuit, solidos probos atque penfantes numero tantos, ita ut ab die memorata omnia superius nominata, quæ de me legibus comparastis, hoc habeatis, teneatis, possideatis tam vos quam & successores vestri, liberumque & firmissimum in vestra permaneat potestate ad faciendum. Si quis verò.

Precaria.

XX. In Christo venerabili patri & Domino illi Abbati de monasterio sancti illius, quod est in pago illo super fluvium illum constructum, ego in Dei nomine ille. Precator accessi ad vos ut rem pro portione vestra, in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, quam ego ille ante hos dies per venditionis titulum dato pretio sancto illi seu vestro monasterio adfirmavi, hoc est, in ipsa portione mansum ad commanendum, casticiis, superpositis, terris arabilibus, mancipiis, ingenuis his nominibus, vineis, pratis, silvis, pascuis, vel quicquid ibidem aspicit vobis delegavimus. Sed postea taliter vobis supplicavimus, ut ipsam portionem ad usum beneficium ad excolendum quandiu advivo mihi præstare vel relaxare deberetis, quod ita & fecistis. Propterea hanc precariam manu mea vel bonorum hominum firmatam vobis exinde emisimus, ut annis singulis censum denariorum tot ad luminaria sancti illius & decimam de omnibus fructibus, quicquid supra ipsam conlaborare poterimus, die illo, quod eveniet festo ipsius sancti illius, pro hoc vobis dare & adimplere faciam. Et si negligens aut tardus de ipso censu ad illud placitum apparuerò, fidem exinde vobis legibus faciam, & ipsam rem dum advivo per vestrum beneficium tenere & usufructuare faciam, in ea verò ratione ut aliubi ipsas res nec vendere nec donare nec alienare nec ad alias casus Dei delegare, nec in naufragium ponere, nec ad proprium facere, nec heredibus meis in alode derelinquere pontificium non habeam ad faciendum, nisi post meum discessum, unà cum re immeliorata vel superposita, quicquid ibidem inventum fuerit, absque ullius judicis contradictione pars monasterij vestri ad vestrum faciat revocare dominium. Si quis verò.

Commendatitia de re vendita.

XXI. In Christo filio Ecclesie illi, in Dei nomine ille Abbas de monasterio illo sancti illius, quod est in pago illo, unà cum consensu fratrum nostrorum. Dum & tua fuit petitio & nostra decrevit voluntas ut duas partes darem pro portione nostra in loco nuncupante illo, qui est in pago illo, quem tu ipse ante hos dies per venditionis titulum dato pretio de thesauro sancti illius nobis vendidisti; sed postea taliter nobis supplicasti ut ipsius portio- nis duas partes in prædicto loco illo ad usum beneficium ad excolendum, quan-